

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 40 (1493). 24 ГРУДНЯ 1982 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

ОГЛЯДАЮЧИСЬ НА ШЛЯХ, ПРОЙДЕНИЙ ЗА 60 РОКІВ СОЮЗОМ РАДЯНСЬКИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕСПУБЛІК, МИ ЯСНО БАЧИМО, ЩО ВСІ НАШІ ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРЕМОГИ НЕРОЗРИВНО ЗВ'ЯЗАНІ З ДІЯЛЬНІСТЮ ЛЕНІНСЬКОЇ ПАРТІЇ КОМУНІСТІВ. САМЕ ПАРТІЯ БУЛА І ЗАЛИШАЄТЬСЯ ТІЄЮ МОГУТНЬОЮ СИЛОЮ, ЯКА ЗАБЕЗПЕЧУЄ БЕЗПЕРЕРВНИЙ РУХ УПЕРЕД НА ВСІХ НАПРЯМАХ СУСПІЛЬНОГО ПРОГРЕСУ.

(З доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Ю. В. Андропова на урочистому засіданні в Кремлівському Паладі з'їзду).

ВОЛЕЮ НАРОДІВ

60 років тому — 30 грудня 1922 року — волею народів нашої країни створено Союз Радянських Соціалістичних Республік — першу в світі багатонаціональну державу робітників і селян.

Шістдесятиріччя СРСР — знаменна подія в житті радянського народу, свідчення торжества ленінської національної політики КПРС, історичних досягнень соціалізму. В цю славу річницю Радянський Союз постає перед усім світом як дружна сім'я рівноправних республік, які спільно будують комунізм. Монолітною є соціально-політична та ідейна єдність нашого суспільства. Непорушною є згуртованість радянського народу навколо Комуністичної партії, її Центрального Комітету.

Народження Союзу РСР — результат перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції, продовження справи Великого Жовтня, живе втілення ідей В. І. Леніна, ленінських принципів національної політики.

Історія не знає держави, яка в найкоротші строки зробила б так багато для всебічного розвитку націй і народностей, як СРСР — соціалістична Вітчизна всіх наших народів. Їх єдність ґартувалась і міцніла в ході індустріалізації, колективізації сільського господарства і культурної революції, в боротьбі за побудову соціалізму. Пліч-о-пліч народи-брати стали на захист Батьківщини в суворі роки Великої Вітчизняної війни. Вони розгромили фашистських загарбників, врятували народи світу від поневолення і знищення. Незабутнім всенародним подвигом стало післявоєнне відродження господарства країни.

У спільній боротьбі за новий, справедливий світ виникли велике братерство людей праці, чуття єдиної родини, склалася непорушна ленінська дружба народів — невичерпні джерела будівничої творчості мас.

У дружній сім'ї народів динамічно зростає економіка всіх радянських республік. Сьогодні будь-яку з них характеризує сучасна промисловість, сільське господарство, наука, справжній розквіт культури. У той же час

вони мають своє неповторне обличчя, національно-своєрідні риси.

Результатом революційно-перетворюючої діяльності народів, які згуртувалися під керівництвом Комуністичної партії в Союз РСР, стала побудова розвинутого соціалістичного суспільства. Сформувалась нова історична спільність людей — радянський народ.

У зрілому соціалістичному суспільстві успішно розвивається єдиний народногосподарський комплекс — матеріальна основа братерської дружби народів СРСР, зростає і міцніє єдина інтернаціональна культура радянського народу, яка служить усім трудящим, виражає їх спільні ідеали.

Утворення і успішний розвиток СРСР має велике міжнародне значення, знаменує важливий історичний рубіж у віковій боротьбі людства за рівноправність, дружбу народів, за революційне оновлення світу, за мир.

Коллектив ОДУ зустрічає 60-річчя утворення СРСР певними досягненнями, що народилися у ході соціалістичного змагання на честь славної дати. Своїми успіхами можуть пишатися дружні колективи механіко-математичного та юридичного факультетів, що посіли перші місця у змаганні; кафедра історії КПРС, ПНДЛ-3, колективи фізичного та історичного факультетів, що посіли друге місце у змаганні, механічний цех учбово-експериментальних майстерень та інші підрозділи ОДУ. Великих успіхів досягли в цьому ювілейному році будагони університету, що посіли друге місце серед вузів міста-героя Одеси у третьому трудовому семестрі.

Всі ці успіхи — результат натхненної творчої праці вчених, викладачів, студентів, багатьох співробітників багатонаціонального колективу університету.

Попереду багато роботи по виконанні рішень XXVI з'їзду КПРС, травневого та листопадового (1982 р.) Пленумів ЦК КПРС і ми запевняємо, що не пошкодуємо сил у боротьбі за загальнонародну справу комуністичного будівництва.

Майстерність, пошук і творчість молодих

В Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова відбулась обласна науково-практична конференція, присвячена 60-й річниці утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік. «60-річчю утворення СРСР — майстерність, пошук і творчість молодих».

Конференцію відкрив ректор університету професор В. В. Сердюк. Він відзначив великий вклад молодих вчених у розвиток народного господарства країни.

Рада молодих вчених і спеціалістів університету бере активну участь в роботі по використанню рішень XXVI з'їзду КПРС, XIX з'їзду ВЛКСМ. В 18 учбових і наукових підрозділах університету працюють і навчаються 409 молодих викладачів, співробітників і ас-

пірантів. Молоді вчені читають лекції з суспільно-політичної і наукової тематики в підшефних організаціях, являються науковими консультантами семінарів, керівниками груп комсомольського навчання на всіх факультетах ОДУ, в обласному будинку партосвіти, беруть активну участь у Днях науки.

В 1982 році молоді вчені університету активно включились у республіканський огляд впровадження науки у виробництво.

На обласній науково-практичній конференції виступив доцент кафедри історії КПРС кандидат історичних наук В. П. Захарко з доповіддю «КПРС — організатор Союзу Радянських Соціалістичних Республік».

У роботі конференції взяв участь завідувачий відділом науки Одеського обкому ко-

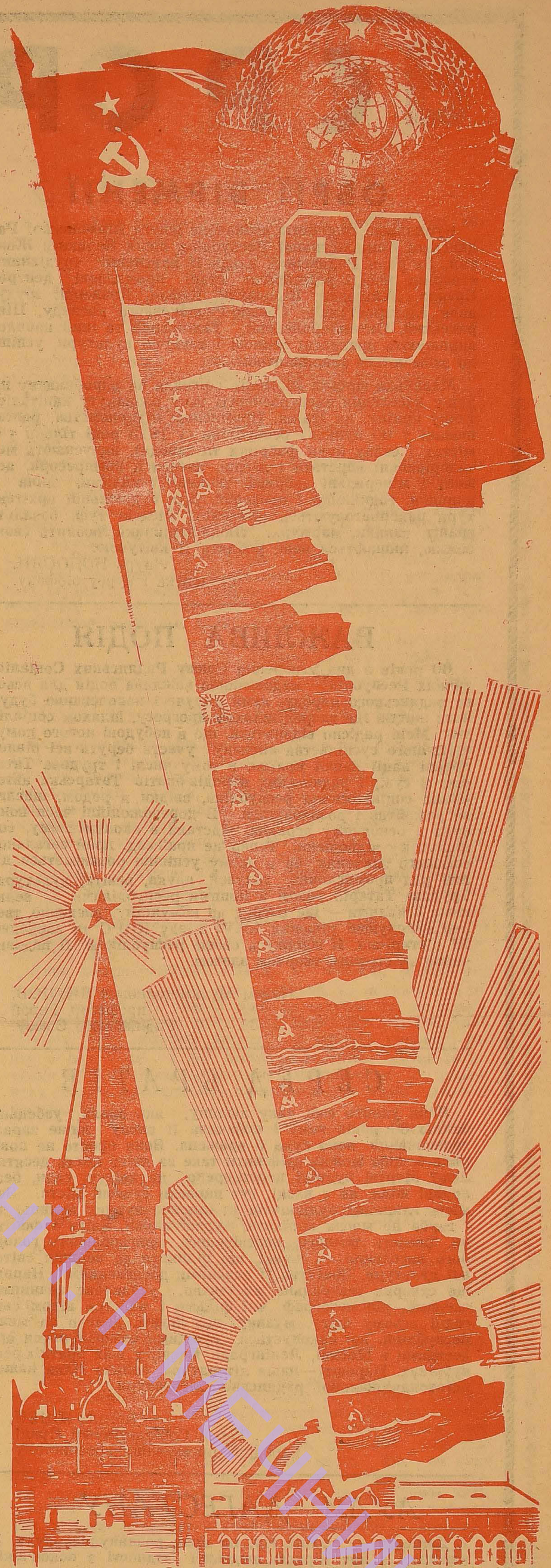
мсомолу Олександр Шевельов.

З доповіддю «Студентські будівельні загони — важлива форма патріотичного і інтернаціонального виховання молоді» виступив заступник секретаря комітету комсомолу Одеського державного університету Г. Антипенко.

Завідувачий проблемною лабораторією інженерної геології ОДУ кандидат геолого-мінералогічних наук А. Р. Шувалов звернув увагу присутніх на актуальні проблеми вивчення шельфу в цілях раціонального використання і охорони навколишнього середовища.

Конференція продовжила свою роботу по секціях.

Т. ПОДМАЗКО,
співробітник газети
«ЗНК».

ЛАСКАВО ПРОСИМО!

Співа Дніпро, відлунують
Карпати,
Той голос чути волзьким
берегам.

Ми хочемо усіх вас
привітати,
У пояє поклонитись,
друзі, вам.

Ласкаво просимо,
ласкаво просимо —
Моя Вкраїна щиро
промовля.

У дні весни і золоті
осені
Братерством нашим
світиться земля.

А слово наше скупане
в любові,
Його почують друзі
звідусіль.

На світлому, як доля,

ручницю
Дозвольте вам піднести
хліб та сіль.

Ми дружбою і правдою
багаті,
Злітають наші мрії до
висот.

У добрій справі брат
вітає брата
І до народу тягнеться
народ.

Ласкаво просимо,
ласкаво просимо —
Моя Вкраїна щиро
промовля.

У дні весни і золоті
осені
Братерством нашим
повниться земля.

Вадим КРИЩЕНКО.

СРСР.

ОБРІЇ ВІРМЕНІЇ

Бурхливою творчістю позначене життя Вірменської Радянської Соціалістичної Республіки після Великого Жовтня. За роки Радянської влади її натхненні трудівники створили нові і розширили старі промислові центри: Єреван, Ленінакан, Кіровакан, Кафан, Алаверді; збудували електростанцію Севано-Разданського каскаду, Ширакський, Октемберянський, Талінський та інші канали, вирощують прекрасні зернові і технічні культури, успішно займаються тваринництвом...

Маленька гірська Вірменія обігнала по виробництву на душу населення електроенергії таку розвинуту капіталістичну країну, як Італія. Промислові підприємства, розташовані у 90 пунктах республіки (у 1913 році тільки у 8 містах і селах були фабрики та заводи), випускають металорізальні верстати і лампи, насоси й компресори, цемент і мінеральні добрива, тканини і килими, вина і коньяки, годинники і консерви. Для будівельної архітектури використовуються знамениті місцеві туф, базальт, граніт, вапняк, мармур... Люди-чарівники люблять свою землю, пишаються нею, роблять її квітучою.

Лаура ПОДОСЯН,
студентка I курсу біофаку.

ВАЖЛИВА ПОДІЯ

60 років з дня утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік — надзвичайно важлива подія для всього радянського народу, який рішуче і наполегливо будуватиме нове життя, іде вперед шляхом прогресу, шляхом соціалізму. Мені радісно відзначити, що в побудові нового комуністичного суспільства активну участь беруть всі рівноправні нації нашої країни, в тому числі і трудова Татарія. В сузір'ї радянських народів-братів Татарська автономна соціалістична республіка, звідки я родом, щасливо розквітає і розвивається. В дореволюційні часи вона була в основному аграрна, відстала в економічному, соціальному відношенні. Тепер це край-сад, край загальносоюзного значення, бо в ньому успішно розвивається цілий ряд промислових галузей, наука, освіта, культура. Трудова Татарія разом з іншими республіками — великими і малими — іде вперед до комунізму, впевнено, творчо виконуючи рішення XXVI з'їзду КПРС та завдання XI п'ятирічки. Я горджуся своєю республікою, її надзвичайно змістовним творчим злетом.

Назим Мухаметзянович ЯКУПОВ,
професор, Герой
Радянського Союзу.

СЕРЕД БРАТІВ

Якби уявити собі таку людину, яка знала узбецьку землю 60 років тому і побачила її знову лише зараз, переконаний: вона була б вражена. Вона просто не повірила б: хіба можна здійснити таке за якісь шість десятиліть? Мертві пустелі перетворено на квітучі сади, безкрайні поля, як у казці, тут вирости сучасні міста. Замість глиняних будиночків та кривих, курних вулиць, де і гарба не могла проїхати, чудові парки, квіти і фонтани. Замість темного, неосвіченого, пригнобленого, голодного населення — народ, що піднявся до вершин світової культури. Збагатив її власними досягненнями. Народ, що створив театральне мистецтво, уславлене великими іменами, кінематограф, чий фільми і майстри відомі сьогодні всьому світу, музику, що летить далеко за межі республіки, що виконується кращими симфонічними оркестрами в Москві, Ленінграді, Києві, у всіх братніх республіках. Нарешті — наша література, сильна гілка нашої багатонаціональної радянської літератури...

Каміль ЯШЕН,
Герой Соціалістичної Праці,
народний письменник Узбекистану.

АУЛИ ДАГЕСТАНУ

Дагестан — країна гір, на яких розкинулись аули. В кожному з них міркою людської гідності з поколінь вважались мужність і честь.

Кожний аул Дагестану славиться своїми виробами і майстрами. Аул Балхар — гончарним мистецтвом, Унцукуль — майстерністю надсічки, Цумада — обробкою з білого і чорного руна, Кубачі — чеканкою. А ось аул Цада — поетами. Тут народився поет, ім'я якого знає кожний з нас. Це народний поет Дагестану, Герой Соціалістичної Праці — Расул Гамзатов, який не раз в своїх віршах оспівував дружбу народів Радянського Союзу.

Під час навчання в Одеському держуніверситеті ім. І. І. Мечникова у мене з'явилось багато друзів. Ми живемо в гуртожитку як одна дружна сім'я. Мені випала велика честь бути бійцем будзагону — брати участь в будівництві міста Гагаріна. І завжди спілкування з людьми різних національностей приносить мені велике задоволення.

І закінчу словами Расула ГАМЗАТОВА:

«К дальним звездам, в небесную роздымь
Улетали ракеты не раз.
Люди, люди — высокие звезды,
Долететь бы мне только до вас».

Давлет МУЦЕЛХАНОВ,
студент III курсу мехмату.

ЗА ШІСТЬ ДЕСЯТИРІЧ

Відбулась науково-теоретична конференція студентів I курсу механіко-математичного факультету з проблем соціально-економічного розвитку СРСР за 60 років.

Цікавими виявились розповіді, що супроводжувалися показом кольорових слайдів ст. наукового співробітника художнього музею Л. М. Гурової. Вона виступила з темою: «Багатонаціональний характер радянського живопису».

В. КРОПИВКА,
А. КИНАЧЕВА,
студенти IV курсу мехмату.

РОКІВ

СОНЦЕ ГРУЗІЇ

Я народився в сонячній Грузії. Там пройшло моє дитинство, моя юність. І ось прийшов час обирати свою життєву дорогу — вирішив стати юристом, щоб завжди стояти на сторожі добробуту радянських людей. Виконуючи свій священний обов'язок перед Батьківщиною — мені випала велика честь служити в лавах Радянської Армії на Україні, — тут же продовжую і своє навчання.

Україна і Грузія — дві братні сестри, які мають давні славі традиції. Великий грузинський письменник Давид Гурамшвілі жив на Україні і тут покоїться його могила, а українська поетеса Леся Українка захоронена в Грузії. Дружба між нашими народами ніколи не перекне.

Зараз навчаюсь на IV курсі юридичного факультету Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, де навчаються студенти різних національностей. За час навчання, тут на Україні, у мене з'явилося багато друзів. І ще раз переконуєшся, що сила нашого народу — в братній дружбі всіх національностей Радянського Союзу. Зустрічаючи всенародне свято нашої країни — 60-річчя утворення СРСР, хочеться заповісти, що радянські студенти і надалі будуть з честю виконувати свій обов'язок — ще краще оволодівати знаннями, щоб бути відмінними фахівцями своєї справи.

Зураб ШОНІЯ,
студент IV курсу юрфаку.

ОНОВЛЕНА КИРГИЗИЯ

Нам нещодавно довелось пропливти над рідним краєм на літаку. Яка панорама відкрилася нашим очам: хребти, пагорби, долини, ріки, озера, ліси і... нові міста, гідроелектростанції, канали, басейни, колгоспні поля, на яких колосяться хліба, дозріває виноград, рожевіють сади, вигулюються табунні коней, пасуться корови, яки, вівці... І скрізь, не покладаючи рук, невтомно працюють радянські люди: киргизи, а поряд з ними — росіяни, українці, латиші, туркмени. Співати хочеться, гряди шалють від гордості за цю красу, оновлену чарівним трудом, духовним піднесенням, в якому бачиш переможну ходу величких лєнінських ідей, втілених сьогодні в життя під мудрим керівництвом рідної Комуністичної партії Радянського Союзу.

Якби дореволюційний співець — манасчі, котрий все життя розповідав казки про майбутнє, та подивився б тепер на свій колись убогий край, то подумав би, що реальна казкова дійсність йому лише наснилась... Наш край зростає, йому потрібні фахівці. А скільки поклав таланти в собі гори! І ми, інженери-геологи, після закінчення ОДУ обов'язково поїдемо штурмувати їх, розвинути гірничо-металургійну промисловість своєї дорогої республіки.

Рахматілла МАТКАСИМОВ,
Алтибай АБДИРАЄВ,
студенти I курсу ГГФ.

МОЯ ОРДЕНОНОСНА РЕСПУБЛІКА

Азербайджан — чарівна республіка, яка за багатогранні трудові успіхи в новому соціалістичному житті двічі нагороджена орденом Леніна, орденом Жовтневої революції, орденом Дружби народів. Що криється за цими нагородами? А те, що в умовах розвинутого соціалістичного суспільства трудящі Азербайджану, як і всіх республік Радянського Союзу, створюють величну матеріально-технічну базу комунізму.

Мій край — прекрасний, поетичний, багатий. А які трудові звершення в нафтобудівній та хімічній, машинобудівній і металургійній промисловості! Могутні зрошувальні системи, магістральні міжколгоспні канали, шовніництво і виноградарство. Кажуть, в усьому світі славиться кашмірський, ніби веселка, шовк. Так от саме такий виробляється і в Азербайджані. За роки Радянської влади Азербайджан став республікою суцільної письменності і культури. Про все не розкажеш в кількох словах, про це складають величні поеми й пісні.

Керим ГАСАНОВ,
студент IV курсу юрфаку.

РІДНИЙ КРАЙ

Далеко за межами СРСР відома Білоруська Радянська Соціалістична Республіка. Відстала за царизму, Білорусія пережила друге народження в братерській сім'ї радянських народів. Велетні самоскиди, могутні трактори, верстати і точні автоматичні прилади її надзвичайно цінуються сьогодні в багатьох республіках нашої країни, в багатьох країнах світу.

Наш білоруський народ вмів добре працювати і відпочивати. Уміє він і грудьми стати в грізний час на захист своєї Батьківщини. Тисячі патріотів всіх національностей СРСР хоробро билися з фашистами в партизанських загонах. Казахи і грузини, росіяни і вірмени пліч-о-пліч громилі ненависних загарбників в лісах Білорусії. А після перемоги посланці наших республік відбудовували її зруйноване господарство. І знову розквітла рідна Білорусія. В серці кожного білоруса яскравим полум'ям палає любов до нашої Батьківщини — Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

С. СЕРГІЙЧИК,
начальник відділу кадрів ОДУ.

Зал для гимна становится тесен,
 Не боимся мы искренних слез
 ...Будет вдоволь Работы и Песен,
 Будет вдоволь и Хлеба и Роз.
 Это чувство великое живо.
 Бродит молодость в нашей крови.
 Вымирай все, что косно и лживо,
 Только доброе в сердце живи!
 Зал правдив и торжественно светел
 Светом звезд, а не люстр осиян.
 Здесь гудит пролетающий ветер
 И разводит мехи океан.
 И Чукотка поет, и Эстония...
 В бескорыстном порыве своем
 Принимаем на плечи историю
 И эпохе себя отдаем.
 Я пою, воскресая и гибну
 Вместе с теми, кто падал в бою.
 Я причастен к великому гимну,
 Им клянусь и его я пою.
 Мир не будет
 Покорным и серым.
 Через смерти,
 Сквозь годы — вперед!
 И земля человеческим сердцем
 По бессонной орбите
 Идет!

Владимир КОСТРОВ.

Ювілейна виставка

В науковій бібліотеці ОДУ відкрита велика ілюстрована виставка «Союз нерушимый республик свободных». На виставці широко представлені роботи В. І. Ленна, документи і матеріали з'їздів КПРС, історичні дослідження, монографії, збірники, котрі відбивають історію становлення і розвитку радянської багатонаціональної держави, соціально-політичну та ідейну єдність радянського народу. В експозиції яскраво показано соціальний прогрес кожної союзної республіки в братерській сім'ї народів СРСР. В тематичному циклі «На допомогу» є такі книги:

Тарасенко Н. І. «Комуністична партія — організатор Союзу рівноправних республик». (М., 1982 р.). Тут показано, що народження єдиного багатонаціонального Союзу РСР — результат перемоги Великого Жовтня, живе втілення ленінських принципів національної політики партії, революційної творчості всіх радянських народів.

Утворення і розвиток СРСР це торжество інтернаціоналістської політики, дружби народів, важливий фактор перемоги соціалізму в нашій країні, успіх радянських народів в комуністичному будівництві. Цій темі присвячена брошура: Лихолад А. В. «Утворення СРСР — втілення в життя ленінської національної політики». (М., 1982 р.). Книга Чихович В. А. «Утворення і розвиток Союзу РСР. Державно-правові питання». (К., 1982 р.) висвітлює державну єдність націй і народностей СРСР, як закономірний наслідок переможного строю.

В книзі Холмогорова А. І. «Розквіт і зближення радянських націй» (К., 1982 р.) дано аналіз важливого напрямку розвитку національних відношень в умовах розвинутого соціалізму в світлі рішень XXVI з'їзду КПРС і на основі великого фактичного матеріалу із життя союзних республик, зокрема Української РСР.

Книга Булдакова В. П. і Кулешова С. В. «Історія утворення СРСР і критика її фальсифікаторів» (М., 1982 р.) показує, як народи Росії під керівництвом Комуністичної партії перейшли від національної ворожнечі до рівноправного братерського союзу. В ній досліджується боротьба більшовиків з усякого роду націоналістичними теоріями.

Бібліографічний відділ бібліотеки в своєму розпорядженні має рекомендовані бібліографічні вказівники: «60 років утворення СРСР» (М., Книга, 1982); «Союз нерушимый республик свободных». (М., Книга, 1981); методичні розробки та анотовану тематичну лекції: «Утворення і розвиток СРСР — торжество ленінської національної політики КПРС», в якій містяться рекомендації лекторам з підготовки виступів, приблизні плани і списки літератури з основних розділів теми.

Розроблена також тематична картотека до ювілейної дати, котра відбиває літературу, що показує, яких успіхів добилися народи СРСР за роки Радянської влади, розкриває всесвітньо-історичне значення рішення національного питання в СРСР.

А. ГАЛЕНКОВА,
 зав. сектором НБ.

ЖУРНАЛИ НА МІКРОФІШАХ

В науковій бібліотеці ОДУ організовано новий сектор — спецвідділ літератури, де знаходяться зарубіжні журнали на мікрофішах з різних галузей знань. Тут же наявні алфавітна і тематична картотеки до цих журналів.

Читачі можуть оперативного отримати будь-який журнал без попереднього замовлення і працювати тут же, користуючись спеціальними

апаратами для читання мікрофіш.

Зараз проводиться підписка на журнали на мікрофішах на 1983 рік.

Запрошуємо ознайомитися з фондом мікрофіш, а також внести свої пропозиції для замовлення нових необхідних у вашій роботі журналів.

В. КАЛІНГІНА,
 головний бібліотекар.

Редактор В. НИКОЛАЄВ.

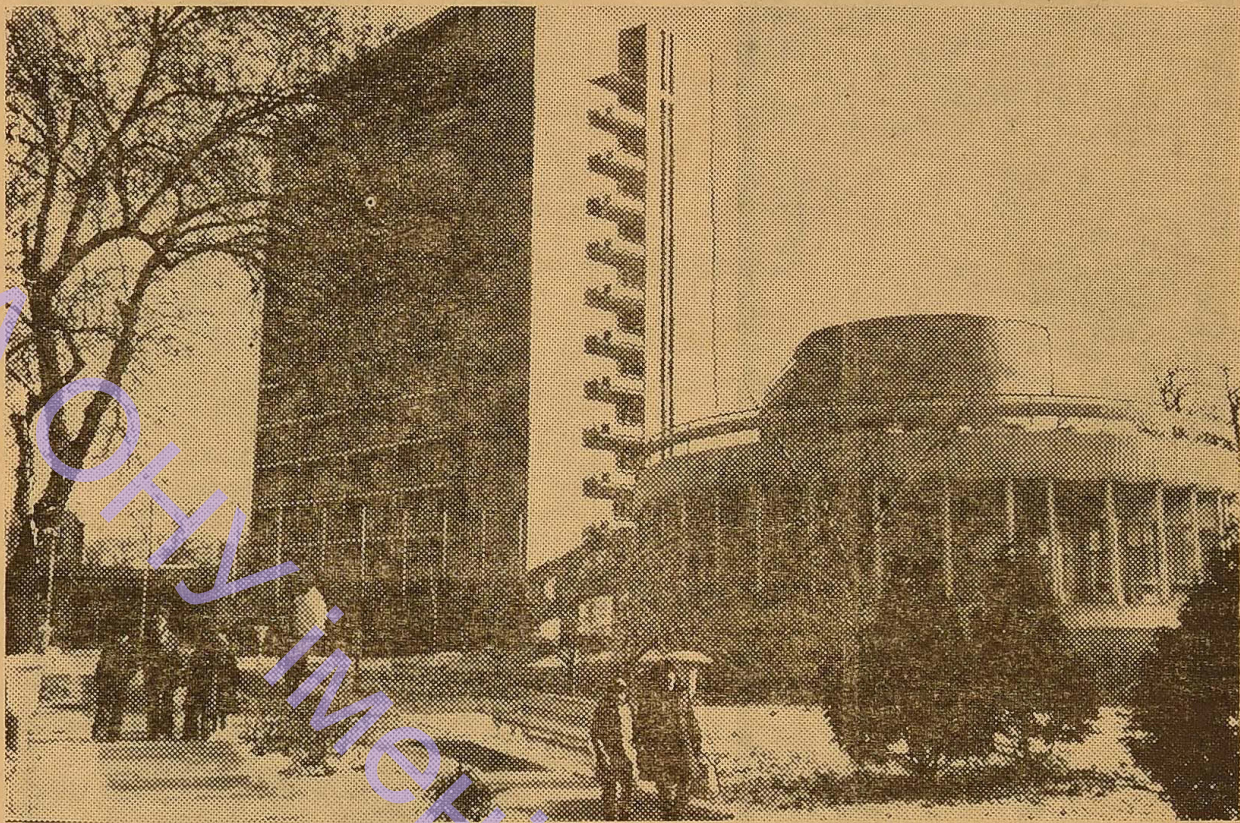
В БРАТЕРСЬКІЙ СІМ'І РАДЯНСЬКИХ НАРОДІВ

Енергетичним серцем Каракалпакії являється Тахіаташська ГРЕС, що відзначила в минулому році своє двадцятиріччя. В нинішній п'ятирічці на станції будуть введені два нових агрегати по 210 тисяч кіловатт кожний.

НА ЗНІМКУ: головний щит управління Тахіаташської ГРЕС.

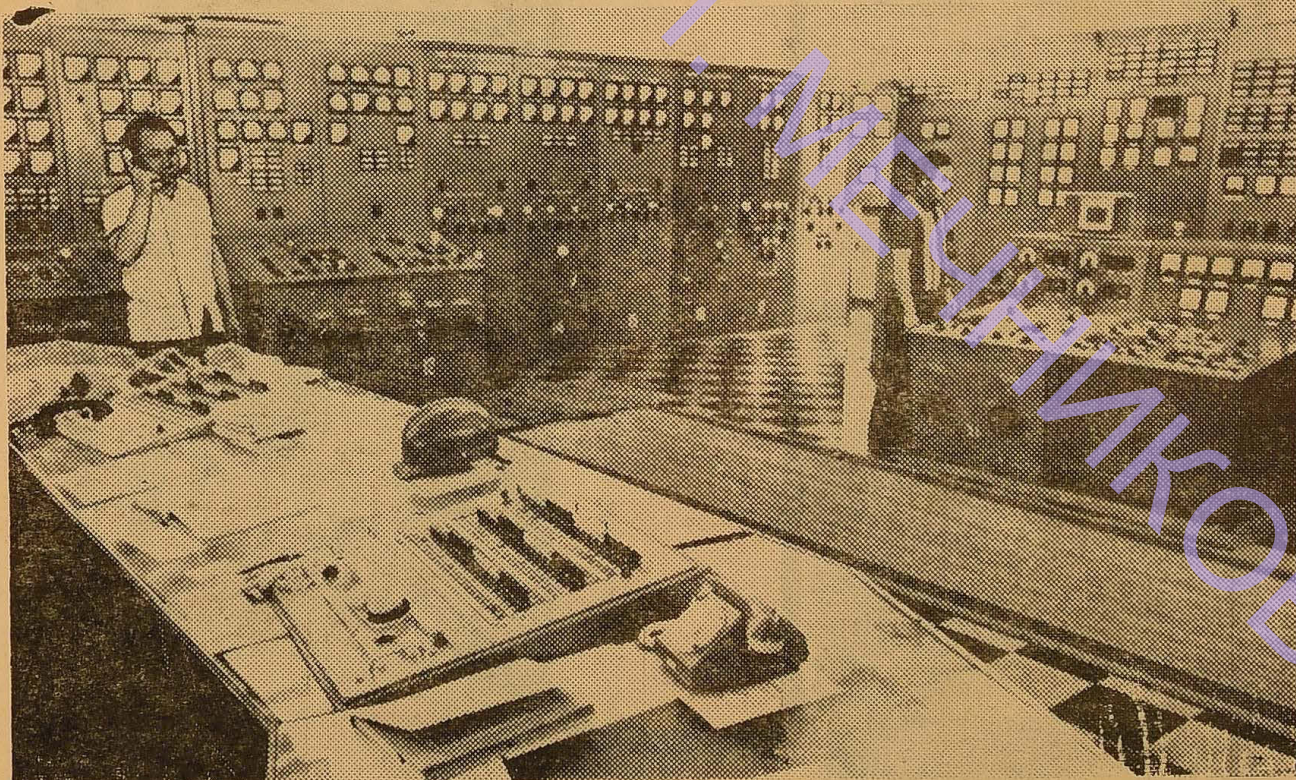
(Фотохроніка ТАРС).

На знімку: Одеса. Міжзаводський оздоровчий комплекс «Будгидравліка», розташований на живописному березі Чорного моря. Тут

зміцнюють своє здоров'я близько 10 тисяч трудівників підприємств Мінбуддормашу СРСР.

(Фотохроніка РАТАУ).

Сургутська ГРЕС — енергетичне серце Ханти-Мансійського автономного округу. Це найпівнічніша і надзвичайно могутня електростанція в країні, що працює на попутному нафтовому газі. ГРЕС постачає енергією пів-

нічні міста, селища, підприємства, нафтові промисли округу.

НА ЗНІМКУ: біля одного із блокових щитів управління Сургутської ГРЕС.

(Фотохроніка ТАРС).

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

внутрішній 841 (з міста телефони: міський 23-84-13, 206-841).